

Citu cilvēku sajūtu izpratne un līdzdalīšana

1. scenārijs

Gabija bija pusdienās ar saviem draugiem, taču, kad viņa devās uz labierīcībām, viņa atstāja savu mobilo tālruni uz galda. Kamēr viņa bija prom, viņas draudzene Kastela paņēma rokās Gabijas tālruni un sāka lasīt īsziņas. Pirmais, ko viņa ieraudzīja, bija dūsmīga īsziņa no Gabijas mammas, jo Gabija nenokārtoja matemātikas pārbaudes darbu.

- Kā Gabija justos šajā situācijā?
- Kāpēc Gabija negribēja stāstīt savai draudzenei par savu slikto atzīmi?
- Vai Kastelas rīcība bija pieņemama?
- Kā citi draugi pie pusdienu galda justos par Kastelas rīcību?
- Kāds ir tavs viedoklis par Kastelu? Vai Kastela rīkojās ētiski? Vai tu vēlētos būt Kastelas draugs?
 - Kā tu justos, ja kāds izrīkotos tā pret tevi?
 - Vai ir situācijas, kad jaukties citu darīšanās ir pieņemami? Un ja, piemēram, tu būtu satraucies par savu draugu?

2. scenārijs

Sarunājoties ar Keitlinu, Rodrigo kāja paslīd, un viņš iekrīt dubļos. Keitlinai šķiet, ka viņš izskatās smieklīgi, un viņa nofotografē Rodrigo, taču Rodrigo nesmejas un izskats samulsis.

- Kas norāda, ka Keitlina varētu publicēt fotoattēlu tiešsaistē?
- Kāpēc Rodrigo ir bēdīgs?
- Kas, tavuprāt, Rodrigo būtu jāpasaka Keitlinai?
- Kā tu justos, ja kāds nofotografētu tevi kādā mulsinošā situācijā? Vai tu vēlētos, lai šis fotoattēls parādītos tiešsaistē?
- Vai šī situācija ir nejauša? Vai arī tā ir iebiedēšana?

3. scenārijs

Viktorija ir 15 gadus jauna skolniece, kurai ir divi brāļi, mamma un daudz draugu un

skolasbiedru. Viktorija un Mareks ir skolasbiedri un kopā strādā pie viena zinātnes nodarbības projekta. Vakar zinātnes nodarbībā viņi rakstīja pārbaudes darbu, un, kad visiem tika izdalīti rezultāti, Mareks pamanīja, ka Viktorija bija ļoti bēdīga. Nākamajā nedēļā Viktorija dažas dienas neparādās skolā, un Marekam ir jāstrādā pie zinātnes nodarbības projekta vienatnē. Kad viņa atgriežas, viņa paziņo Marekam, ka viņai bija jāapmeklē ārsts, taču papildus neko nepaskaidro.

- Kam ir jāzina par viņas rezultātiem skolā? Kam ir jāzina par viņas slimību vēsturi? Kāpēc?
- Ar ko Viktorija varētu aprunāties par jebkuru no šīm problēmām?
- Nosauc piemērus no savas dzīves, kad vēlies, lai noteikta informācija būtu zināma taviem vecākiem/aprūpētājiem, taču ne taviem draugiem, un otrādi?

Citu cilvēku sajūtu izpratne un līdzdalīšana.

Pasniedzēja kopija

1. scenārijs

Gabija bija pusdienās ar saviem draugiem, taču, kad viņa devās uz labierīcībām, viņa atstāja savu mobilo tālruni uz galda. Kamēr viņa bija prom, viņas draudzene Kastela paņēma rokās Gabijas tālruni un sāka lasīt īsziņas. Pirmais, ko viņa ieraudzīja, bija dusmīga īsziņa no Gabijas mammas, jo Gabija nenokārtoja matemātikas pārbaudes darbu.

- Kā Gabija justos šajā situācijā?
 - Gabijai var rasties sajūta, ka viņas privātums ir pārkāpts, un viņa var zaudēt uzticību savai draudzenei.
- Kāpēc Gabija negribēja stāstīt savai draudzenei par savu slikto atzīmi?
 - Gabija var uzskatīt, ka viņas sekmības atzīmes ir privāta informācija.
- Vai Kastelas rīcība bija pieņemama?
 - Dalībniekiem ir jāapsver savas normas attiecībā uz privātumu jautājumā par sekmības atzīmēm un mobilo tālruni un jāapdomā, ko viņi sagaida no saviem draugiem.
- Kā citi draugi pie pusdienu galda justos par Kastelas rīcību?
 - Dalībniekiem ir jāapdomā, kā viņi rīkotos, kļūstot par aculieciniekiem iespējami nepiemērotai rīcībai.
- Kāds ir tavs viedoklis par Kastelu? Vai Kastela rīkojās ētiski? Vai tu vēlētos būt Kastelas draugs?
 - Kā tu justos, ja kāds izrīkotos tā pret tevi?
 - Vai ir situācijas, kad jaukties citu darīšanās ir pieņemami? Un ja, piemēram, tu būtu satraucies par savu draugu?
 - Dalībniekiem jāapsver savas normas attiecībā uz privātumu un personiskajām attiecībām.

2. scenārijs

Sarunājoties ar Keitlinu, Rodrigo kāja paslīd, un viņš iekrīt dubļos. Keitlinai šķiet, ka

viņš izskatās smieklīgi, un viņa nofotografē Rodrigo, taču Rodrigo nesmejas un izskats samulsis.

- Kas norāda, ka Keitlina varētu publicēt fotoattēlu tiešsaistē?
 - Dalībniekiem būtu jāatpazīst Keitlinas rīcības motivācija: potenciālas atzīmes Patīk vai Haha parasti ir pietiekama motivācija, lai publicētu kaut ko tiešsaistē, izņemot gadījumu, ja tiek izsmieta cita persona.
- Kāpēc Rodrigo ir bēdīgs?
 - Dalībniekiem jāapsver, kādā veidā sociālo tīklu lietošanas laikā būtu jāņem vērā citu personas sajūtas.
- Kas, tavuprāt, Rodrigo būtu jāpasaka Keitlinai?
 - Dalībniekiem būtu jāierosina stratēģijas, kā risināt problēmu saistībā ar šādu uzvedību.
- Kā tu justos, ja kāds nofotografētu tevi kādā mulšinošā situācijā? Vai tu vēlētos, lai šis fotoattēls parādītos tiešsaistē?
 - Dalībniekiem ir jāapdomā savas normas par to, kāds citu personu kopīgots saturs tiešsaistē būtu pieņemams.
- Vai šī situācija ir nejauša? Vai arī tā ir iebiedēšana?
 - Dalībniekiem jāapdomā, kas ir iebiedēšana, un jāapspriežas par šīs situācijas īpatnībām.

3. scenārijs

Viktorija ir 15 gadus jauna skolniece, kurai ir divi brāļi, mamma un daudz draugu un skolasbiedru. Viktorija un Mareks ir skolasbiedri un kopā strādā pie viena zinātnes nodarbības projekta. Vakar zinātnes nodarbībā viņi rakstīja pārbaudes darbu, un, kad visiem tika izdalīti rezultāti, Mareks pamanīja, ka Viktorija bija ļoti bēdīga. Nākamajā nedēļā Viktorija dažas dienas neparādās skolā, un Marekam ir jāstrādā pie zinātnes nodarbības projekta vienatnē. Kad viņa atgriežas, viņa paziņo Marekam, ka viņai bija jāapmeklē ārsts, taču papildus neko nepaskaidro.

- Kam ir jāzina par viņas rezultātiem skolā? Kam ir jāzina par viņas slimību vēsturi? Kāpēc?
 - Dalībniekiem jāapspriežas, ka dažādu veidu informācijai ir piemērojami dažādi privātuma līmeņi. Viktorijas sekmības rezultāti skolā ir sensitīva informācija, ko viņa nevēlētos izpaust draugiem, skolasbiedriem vai plašajai sabiedrībai. Taču šie rezultāti nav uzskatāmi par privātu informāciju viņas

vecākiem/aprūpētājiem. Tas pats attiecas uz slimību vēsturi, kaut šī informācija ir daudz sensitīvāka.

- Ar ko Viktorija varētu aprunāties par jebkuru no šīm problēmām?

- Viktorija, iespējams, vēlas paturēt šo informāciju privāti. Šis lēmums ir jāciens. Pēc savas izvēles viņa var izpaust šo informāciju dažām personām, taču ne visiem. Piemēram, viņa var dalīties bažās par savām nesekmīgajām skolas atzīmēm ar vecākiem/aprūpētājiem, taču nestāstīt šo informāciju draugiem.

- Nosauc piemērus no savas dzīves, kad vēlies, lai noteikta informācija būtu zināma taviem vecākiem/aprūpētājiem, taču ne taviem draugiem, un otrādi?

- Daļbniekiem jāapsver sava izvēle par privātumu.